

## Система виявлення інформаційних вкидів під час інформаційної війни

### Анотація

Робота присвячена покращенню методів та засобів виявлення інформаційних вкидів, реалізація яких здійснена через телеграм-бот, який збирає, перевіряє та зберігає дані для прийняття рішення про інформаційний вкид.

**Ключові слова:** інформаційний вкид, інформаційна війна, телеграм, новини, система виявлення, бот.

### Abstract

The work is devoted to the improvement of methods and means of detecting information leaks, the implementation of which is carried out through a Telegram bot that collects, checks and stores data to make a decision about information leakage.

**Keywords:** information dump, information war, telegram, news, detection system, bot.

### Вступ

В сучасному світі, де інформація є однією з ключових сировин для формування громадської думки, впливу на політичні рішення, та загалом для керування суспільством, інформаційні війни стають дедалі більш актуальними і загрожуючими явищами [1]. Відкритість та доступність інформації в інтернеті та суспільній мережі призвела до нового виду конфлікту, що зазвичай називається інформаційною війною.

Сутність інформаційної війни полягає в тому, що не лише військові конфлікти, але й політичні, економічні та ідеологічні суперництва відбуваються на полях інформаційного простору [2]. Ця форма конфлікту визначається використанням інформаційних засобів та комунікаційних платформ для поширення дезінформації, маніпуляції громадською думкою та впливу на політичні та суспільні процес.

Інформаційний вкид - це інформаційна новина, здебільшого не правдивого характеру, яка з'являється в інформаційному просторі та за достовірність і джерело якої ніхто не несе відповідальність. Основними завданнями створення інформаційних вкидів є дезінформування суспільства та поширення чуток [3].

На сьогодні найбільш важливими є впливи на соціальну та технічну частини через різні інформаційно-психологічні впливи [4]. Вплив на технічну частину здійснюється через засоби інфокомунікацій – радіозв'язку, телевізійних та комп'ютерних мереж. Вплив на соціальну частину здійснюється через пропаганду, «промивання мозку» та інших методів маніпуляцією свідомості. Останніми роками засоби масової інформації отримали широку популярність не лише на телебаченні, але й в соціальних мережах та месенджерах, це стало одним з основних методів інформаційно-психологічних операцій, яка має на меті розпалення міжнаціональної ворожнечі і є причиною міжнародних економічних, політичних та воєнних конфліктів [5]. Один із способів такого розповсюдження є телеграм-канали. Основною перевагою яких є доступність та швидкість поширення інформації. Існують цілі ферми ботів, які мають на меті генерацію і поширення пропаганди, фейків та інформаційних вкидів.

Відповідно актуальною є задача розробки програмного засобу, який міг би інформувати користувача про перегляд новин, які несуть в собі ознаки маніпуляції інформацією, інформаційні вкиди.

### Результати дослідження

Для реалізації програмного застосунку потрібно розглянути два методи його реалізації та вибрати саме той, який буде найбільш ефективним.

**Перший метод** реалізації такого застосунку, є створення телеграм-боту, методів та функцій аналізу постів/зображень. Створення таблиці систематизації інформації для її класифікації на наявність ознак інформаційного вкиду. Бот аналізує новинні пости, які в нього надсилають користувачі, перевіряє їх та створює базу даних. На основі бази даних бот має перелік телеграм-каналів, в яких при бажанні користувача можна перевірити останні новини в будь-який час. Це дозволяє з часом відійти від перевірки новин на наявність інформаційного

вкиди по одній, а мати узагальнене уявлення про інформаційний стан в новинних телеграм-каналах.

Серед переваг даного метода є його легкість в реалізації, швидкість та гнучкість роботи, можливість швидкого оновлення та відслідковування інформації оскільки відпадає потреба у створенні GUI-інтерфейсу та використанні зручного Telegram API [6].

До недоліків можна віднести те, що потрібен постійно працюючий сервер для бази даних, а також для запуску телеграм-боту.

**Другий метод** полягає у створенні сайту, на якому наведений список з виявленими інформаційними вкидами, а також список новин, які очікують перевірку системою. Визначення критеріїв по аналогії із першим методом.

Серед переваг даного метода є його доступність, оскільки отримати доступ до таблиць з виявленими інформаційними вкидами, можна буде з будь-якого браузера.

Із недоліків можна віднести те, що потрібно тримати список завжди в актуальному стані.

Аналіз показав, що для реалізації програмного застосунку було б доцільніше використовувати перший метод.

Структура запропонованого засобу показана на рис. 1



Рисунок 1 – Структурна схема засобу для аналізу телеграм-каналів

Система складатиметься з таких модулів: модуль взаємодії з користувачем; модуль парсингу; модуль аналізу; модуль факт-чекінгу; модуль роботи з базою даних.

### Висновки

Описано причини виробництва та розповсюдження інформаційних вкидів, поняття інформаційних вкидів та інформаційних війн, оцінено переваги використання телеграм-каналів для поширення інформаційних вкидів в інтернеті. Проведено аналіз методів, які можна застосувати для вирішення задачі, оцінено їх переваги та недоліки та обрано оптимальний.

### СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Шпига П. С., Рудник Р. М. Основні технології та закономірності інформаційної війни // Проблеми міжнародних відносин. – 2022. – № 8. – С. 326-339.
2. Цибенко Д. О. Особливості інформаційних воєн. – 2021. - №6 С. 7
3. Гріга В. С. Характеристика базових складових інформаційного протиборства/В. Гріга, А. Гізун, І. Іванченко // Матеріали Другої всеукраїнської науково-практичної конференції «Перспективні напрями захисту інформації». – Одеса. – 2016. – С. 22-25.

4. Dudatuyev A. V. , Voytovych O. P. Моделі інформаційної підтримки управління комплексною інформаційною безпекою // Радіоелектроніка, інформатика, управління - 2017 - № 1 - С. 107-114.
5. Дудатьєв А. В., Войтович О. П. Інформаційна безпека соціотехнічних систем: Модель інформаційного впливу // Інформаційні технології та комп'ютерна інженерія. - 2017. - № 38 - С. 16 - 21.
6. Nicolas Modrzyk. Building Telegram Bots: Develop Bots in 12 Programming Languages using the Telegram Bot API. Tokyo – 2019. – 276с

**П'ятак Богдан Олегович** - студент Кафедри захисту інформації, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: [www.piatakbohdan.com@gmail.com](mailto:www.piatakbohdan.com@gmail.com)

**Войтович Олеся Петрівна** - к.т.н., доцент, професор кафедри захисту інформації. Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, email: voytovych.op@gmail.com.

**Piatak Bohdan Olegovich** - student of the Department of Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: [www.piatakbohdan.com@gmail.com](mailto:www.piatakbohdan.com@gmail.com)

**Voytovych Olesya Petrivna** - Ph.D., Associate professor of Information Protection, Faculty of Information Technologies and Computer Engineering, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, email: voytovych.op@gmail.com